

[Undervisningsministeren.]

under den forrige Regering, under den forrige Undervisningsminister Tale om et Forsøg paa at afskedige en Embedsmand, som det saa viste sig, at Loven holdt sin Haand over? Da maa vel saa det ærede Medlem være kommet bagefter med sin Advarsel. Saa meget mere Grund har jeg da til at paaskønne at den til mig kommer i saa særdeles god Tid.

Det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen synes ikke at være tilfreds med det Svar, han fik af mig forleden. Han klager over, at jeg gennemgik hans Taleform paa en nærgaaende Maade. Hvad jeg sagde derom, var, at Talen var bygget op efter de bedste retoriske Mønstre. Det ærede Medlem synes mig at være overmaade mimoseagtig, naar han ikke kan taale den Bemærkning. Jeg kunde fristes til at sige, at naar han er saa sensibel, egner han sig ikke til at være Rigsdagsmand. Men jeg vil dog for en Sikkerheds Skyld tilføje, at dette ikke er min alvorlige Mening. Ellers faar jeg vel en ny Henviisning til Grundloven.

Men naar det ærede Medlem føler sig saa sart, burde han have betænkt, at det kunde være mindst lige saa nærgaaende overfor mig og paavirke mig lige saa pinligt, naar han beskæftiger sig med min Forstand og her fra Talerstolen ligefrem erklærer, at den er for ringe. Det synes jeg dog er meget strengt for en stakkels Mand at sidde og høre paa. Jeg blev nu ikke saa ulykkelig over det, og jeg nævner det jo ogsaa her blot for Sammenligningens Skyld, ikke for at beklage mig; dels er jeg ikke saa mimoseagtig, dels var jeg efter at have siddet og hørt det ærede Medlems Kolindsund-Regnestykke paa Forhaand paa det rene med, at der er en stor Forskel paa det ærede Medlems og min Forstand, saa stor, at den maaske snarere kan kaldes en Arts- end en Gradsforskel.

I den, om jeg saa maa sige, saglige Del af det ærede Medlems Tale holder han sig særlig til det, at jeg ikke paa Forhaand kan vide, om der af de bevilgede Beløb kan blive Penge til Forskolelærerindernes Kursus, idet der kan komme saa mange Ansøgere, at de 12 000 Kr. kan gaa med til de almindelige Kursus. Han gaar her ud fra, at vi har Forpligtelse til at tage alle de Ansøgere, der melder sig, naar de er, hvad han kalder kvalificerede. Og dette Udtryk bruger han aabenbart ikke i nogen streng Betydning. Han vil have optaget Elever over 60 Aar og Elever med „godt“ i Gennemsnit og Elever uden Eksamen. Ja, han gaar saa

vidt, at han siger, at enhver Lærer, der vil betale, har en ideel Ret til at komme paa Statens Lærerhøjskole. Det minder ligefrem lidt om det kendte Ord om at gaa ud paa Gader og Stræder og indbyde, for at Huset kan blive fuldt af Gæster; og helt uforstaaeligt er Standpunktet ikke, idet det ærede Medlem mener og gør gældende, at hans Dygtighed som Forstander kan beregnes ud fra Elevtallets Stigning — i øvrigt ganske i Overensstemmelse med Kolindsund-Regnebogen.

Jeg maa til de Betragtninger, det ærede Medlem her fremsætter, og til de Spørgsmaal, han direkte rettede til mig, sige, at jeg heller ikke mener, at man bør binde sig alt for stærkt til bestemte Regler, f. Eks. til et bestemt Eksamensresultat, og jeg kunde ogsaa meget vel tænke mig at gaa med til, at en Lærer uden Eksamen fik Adgang til Lærerhøjskolen. Men jeg kan ikke gaa med til, at enhver, der vil ofre, hvad et Ophold vil koste, har en Ret, ideel eller reel, til at komme der som Elev; det maa paa en eller anden Maade godtgøres, at han er egnet til at være Elev, altsaa at han har saadanne Forkundskaber, at han kan følge den Undervisning, der gives i vedkommende Fag. Og heller ikke dette er nok. Der maa være Plads til ham, og er der flere Ansøgere, end der kan optages, maa vedkommende ikke træde i Vejen for en anden, der maa anses for bedre egnet.

At Lærerhøjskolen skulde være forpligtet til at tage imod alle, der melder sig, eller imod alle kvalificerede, er en Betragtning, der ikke lader sig opretholde; der kunde jo tænkes at blive en saadan Tilstrømning, at Bevillingen slet ikke kunde slaa til, eller saadan, at der ikke kunde skaffes Plads paa Skolen. Der indmeldes jo ved mange andre Skoler i disse Tider mange flere Elever, end Skolen kan optage, og man regner dog ikke med, at dette skulde medføre en Forpligtelse til at skaffe Plads, f. Eks. saaledes, at vi straks byggede en halv Snes nye Seminarier eller en 4—5 nye Tandlægeskoler for at faa Plads til alle de Aspiranter, der melder sig.

Det ærede Medlem beklager sig over, at jeg skulde have givet Rigsdagen et forkert Indtryk af det ærede Medlems Stilling til de omtalte Kursus i Pædagogik og Ungdomsskoleundervisning. Jeg sagde, at Forstanderen havde foreslaaet overfor Ministeriet, at disse Kursus bortfaldt paa Grund af for ringe Tilslutning, og dette er jo rigtigt, det er netop Anledningen til, at der ikke i indeværende Undervisningsaar er Kursus i